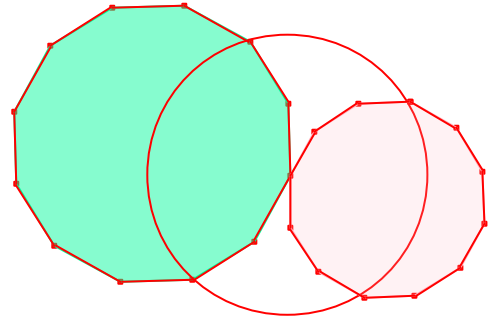
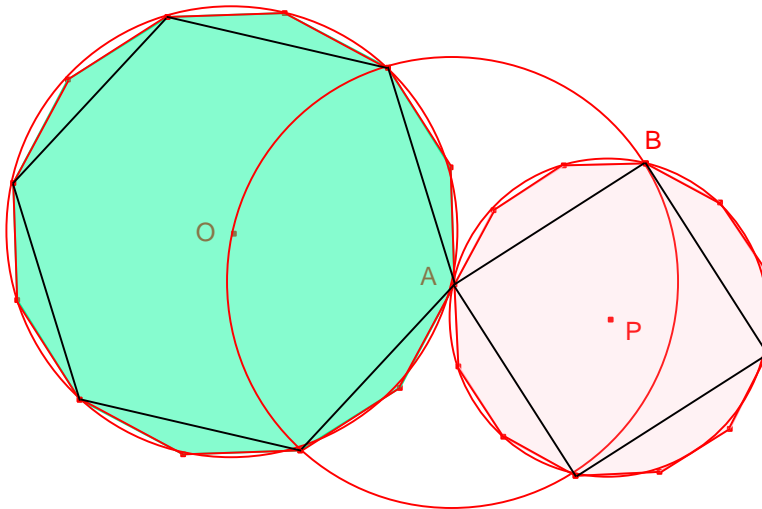

Problemes de Geometria per a l'ESO 517

5161.- La figura està formada per dos dodecàgons regulars que tenen un vèrtex comú i una circumferència de centre el vèrtex comú. Calculeu la proporció entre les àrees dels dos dodecàgons regulars.

Solució:

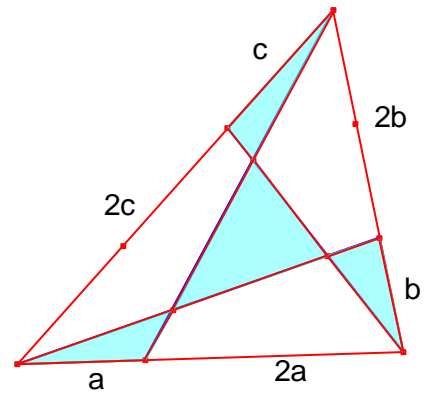
$$OA=AB=R$$

$$PA=r$$

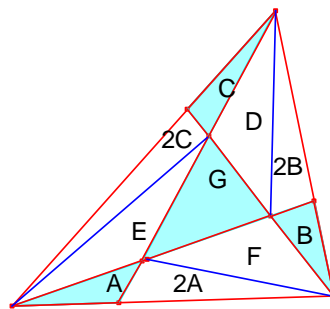
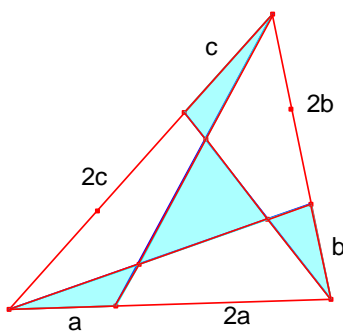
$$r=\sqrt{2}/2$$

$$[\text{verd}]/[\text{rosa}]=(R/r)^2=2$$

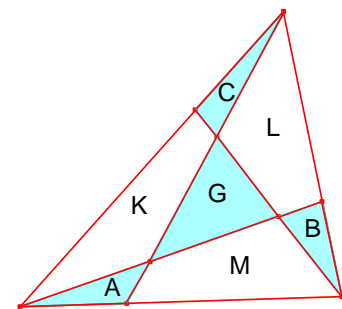
5162.- Calculeu la proporció entre l'àrea ombrejada i l'àrea del triangle exterior.

Solució:

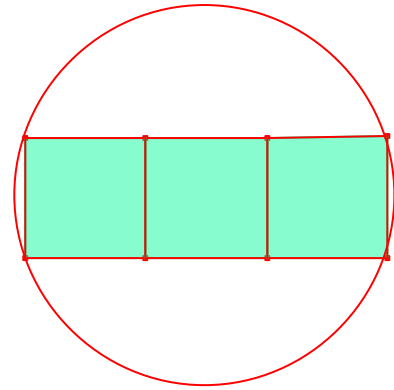

$$\begin{aligned}
 G+E &= 2D \\
 G+F &= 2E \\
 G+D &= 2F \\
 3G &= D+E+F \\
 (A+B+C+G) / (3A+3B+3C+G+D+E+F) &= 2/7
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 G+K+L+C &= 2A+2M+2B \\
 G+K+M+A &= 2C+2B+2L \\
 G+L+M+B &= 2C+2A+2K \\
 G &= A+B+C
 \end{aligned}$$

5163.- La figura està formada per una circumferència i tres quadrats.
 Calculeu la proporció ente el costat del quadrat i el radi de la circumferència.
 Generalitzeu el problema per a n quadrats.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = \overline{AD} = c$

$$\overline{AE} = 3c$$

$$\angle DAE = 90^\circ$$

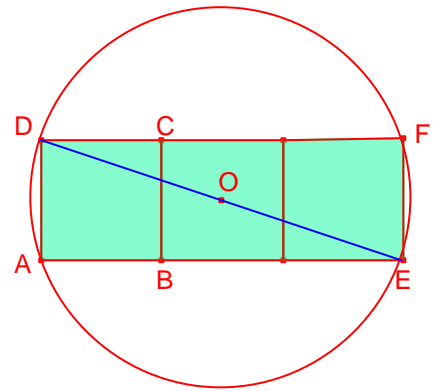
$\overline{DE}$ és diàmetre de la circumferència.

Siga la circumferència de centre O i radi $\overline{OD} = \overline{OE} = R$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle DAE$:

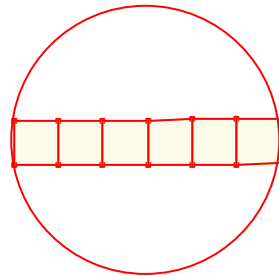
$$4R^2 = c^2 + 9c^2$$

$$\frac{c}{R} = \frac{\sqrt{10}}{5}$$

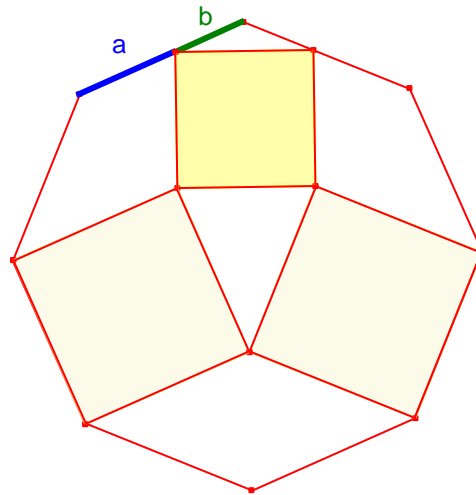

Generalització:

$$\frac{c}{R} = \frac{2}{\sqrt{1+n^2}}$$

5164.- La figura està formada per un octògon regular i tres quadrats.
 Determineu la proporció $a : b$

Solució:

Siga l'octògon regular $ABCDEFGH$ de costat $\overline{AB} = 1$

$\angle JHA = \angle FGN = \angle JBA = \angle NJK = 45^\circ$

$\angle FNM = 45^\circ, \overline{FN} = \overline{NM} = \overline{NK}$

NKLM és un quadrat.

Siga $\overline{AJ} = \overline{HK} = c$

Els triangles $\triangle JKN, \triangle NMF$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{a}{c} = \frac{c}{1}$$

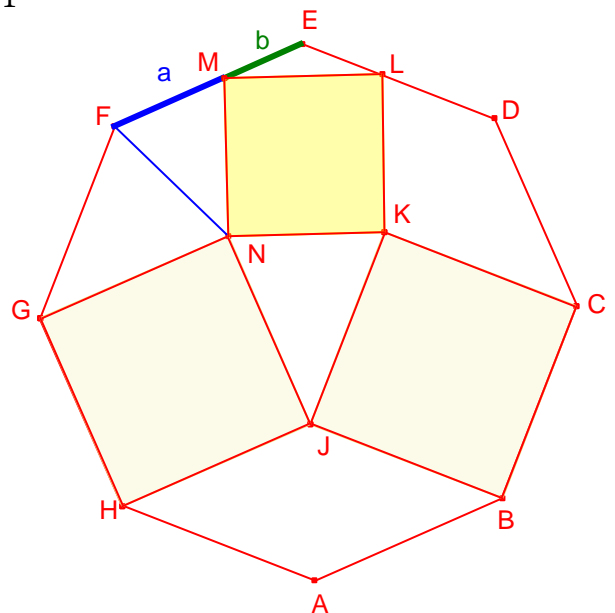
$$a = c^2$$

$$b = 1 - a = 1 - c^2$$

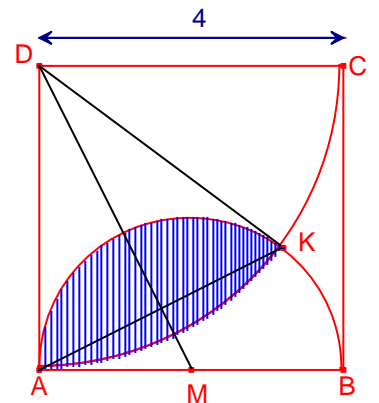
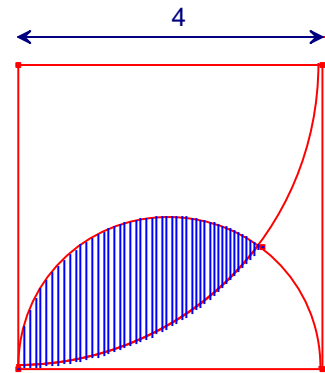
Aplicant el teorema del cosinus al triangle $\triangle JKN$:

$$c^2 = 2 - \sqrt{2}$$

$$\frac{a}{b} = \frac{c^2}{1 - c^2} = \frac{2 - \sqrt{2}}{\sqrt{2} - 1} = \sqrt{2}$$

5165.- La figura està formada per un quadrat de costat 4, una semicircumferència i un quadrant. Calculeu l'àrea de la intersecció del quadrant i del semicercle.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = 4$

Siga K la intersecció de la semicircumferència i del quadrant.

Siga M el punt mig del costat $\overline{AB}$, centre de la semicircumferència.

Siga $\alpha = \angle ADM$

$$\tan \alpha = \frac{1}{2}$$

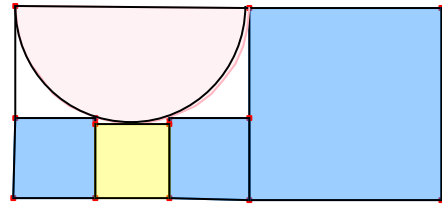
$$\tan 2\alpha = \frac{4}{3}, \sin 2\alpha = \frac{4}{5}$$

L'àrea ombrejada és:

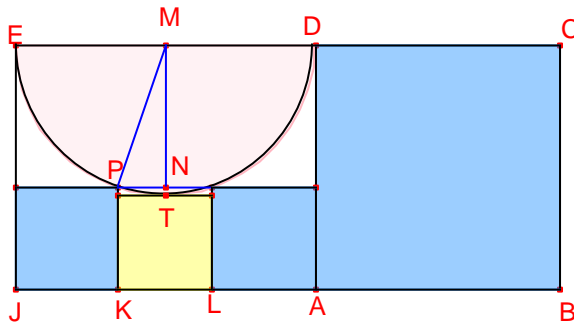
$$S_{\text{ombrejada}} = \left(\frac{\arctan \frac{4}{3}}{2} 4^2 - \frac{1}{2} \cdot 4^2 \cdot \frac{4}{5} \right) + \left(\left(\frac{\pi - \arctan \frac{4}{3}}{2} \right) 2^2 - \frac{1}{2} \cdot 2^2 \cdot \frac{4}{5} \right) =$$

$$= 2\pi + 6 \cdot \arctan \frac{4}{3} - 8 \approx 3.8470$$

5166.- La figura està formada per quatre quadrats i una semicircumferència
 Calculeu la proporció entre el total de l'àrea blava i l'àrea groga.

Solució:

$$AB=1$$

$$KL=a, JK=LA=b$$

$$DE=2 \cdot MT=2(1-a)$$

$$DE=a+2b$$

$$3a+2b=2$$

$$MN=1-b$$

$$PN=a/2, MP=1-a$$

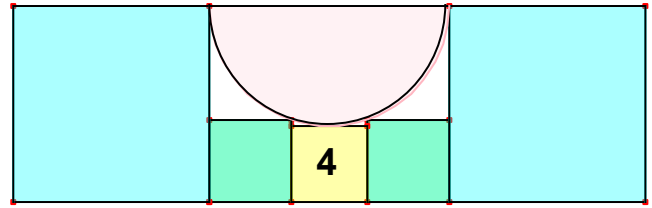
Teorema Pitàgores PNM

$$3a^2-8a=9a^2-4$$

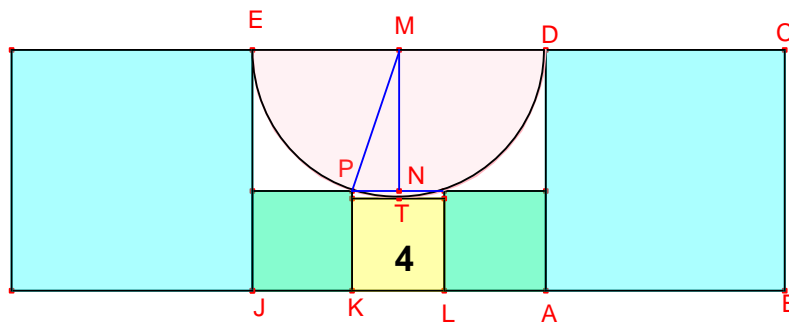
$$a=(-2+\sqrt{10})/3, b=(4-\sqrt{10})/2$$

$$[\text{Blau}]/[\text{Groc}]=(1+2b^2)/a^2=9$$

5167.- La figura està formada per cinc quadrats i una semicircumferència.
 El quadrat menut té àrea 4.
 Calculeu l'àrea del semicercle.

Solució:

$$KL=2, JK=LA=a, AB=b$$

$$DE=2 \cdot MT=b-2$$

$$DE=2a+2$$

$$b=3+a$$

$$MN=b-a$$

$$PN=1, MP=a+1$$

Teorema Pitàgores PNM

$$(a+1)^2=1+(b-a)^2$$

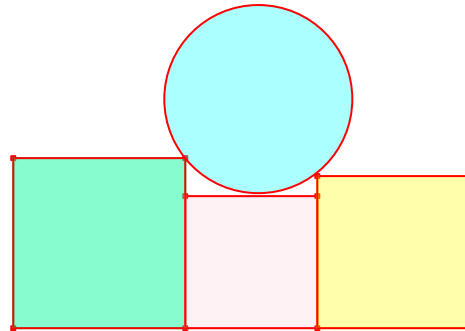
$$3a^2-6a+1=0$$

$$a=-1+\sqrt{10}$$

$$ME=\sqrt{10}$$

$$[\text{Semicercle}]=5 \cdot \text{Pi}$$

5168.- La figura està formada per tres quadrats de costats 7, 8, 9 i una circumferència.
 Calculeu el radi de la circumferència.

Solució:

Siga la circumferència de centre O i radi $\overline{OA} = \overline{OB} = \overline{OT} = r$

$\overline{AC} = 1, \overline{BC} = 7, \overline{AB} = 2\sqrt{5}$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle AMO$:

$$\overline{OM} = \sqrt{r^2 - \frac{25}{2}}$$

Els triangles rectangles $\triangle ACB, \triangle NMB$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\overline{MN} = \frac{5\sqrt{2}}{14}$$

$$\overline{ON} = \frac{5\sqrt{2}}{14} + \sqrt{r^2 - \frac{25}{2}}$$

$$\overline{OP} = r - 1$$

Els triangles rectangles $\triangle ACB, \triangle NPO$ són semblants.

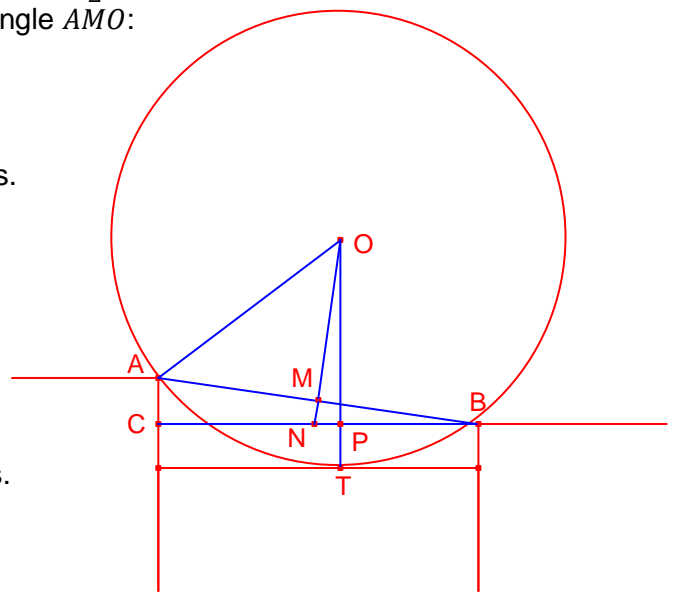
Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{r - 1}{\frac{5\sqrt{2}}{14} + \sqrt{r^2 - \frac{25}{2}}} = \frac{7}{2\sqrt{5}}$$

Simplificant:

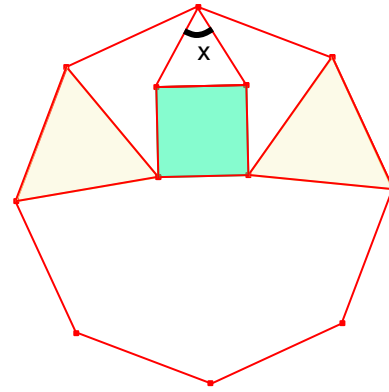
$$r^2 - 150r + 725 = 0$$

$$r = 5$$

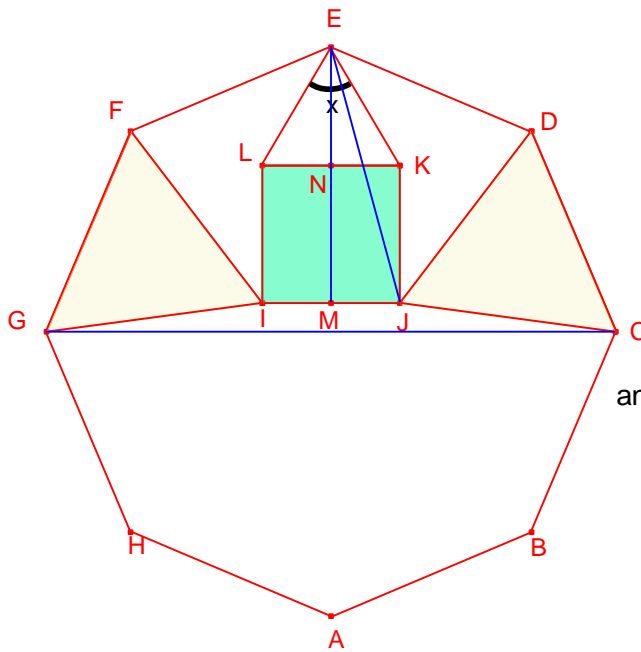

5169.- La figura està formada per un octògon regular que conté dos triangles equilàters ombrejats i un quadrat.
 Calculeu la mesura de l'angle x

Solució:

$$\text{angleJCG} = 135^\circ/2 - 60^\circ = 15^\circ/2$$

$$\text{angleJC} = 180^\circ - 15^\circ/2 = 345^\circ/2$$

$$\text{angleEDJ} = 75^\circ$$

$$\text{angleEJD} = (180^\circ - 75^\circ)/2 = 105^\circ/2$$

$$\text{angleIJE} = 360^\circ - (315^\circ/2 + 105^\circ/2 + 60^\circ) = 75^\circ$$

$$IJ = c, EN = d$$

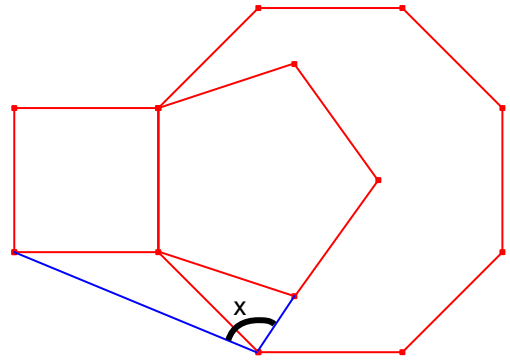
$$2(c+d)/c = \tan 75^\circ = 2 + \sqrt{3}$$

$$d = \sqrt{3}/2 \cdot c$$

$$\text{angleJKE} = 60^\circ$$

$$x = 60^\circ$$

5170.- La figura està formada per un quadrat, un pentàgon i un octògon regular. Calculeu la mesura de l'angle x

Solució:

$$\angle ABH = 135^\circ$$

$$\angle GBH = 360^\circ - (135^\circ + 90^\circ + 108^\circ) = 27^\circ$$

$$\angle BHG = \frac{153^\circ}{2}$$

$$\angle AHB = \frac{45^\circ}{2}$$

$$x = \angle AHG = 99^\circ$$

